

ÅRSREDOVISNING 2018

SOPHIAHEMMET HÖGSKOLA

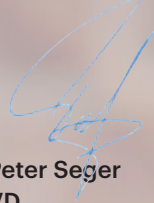
INNEHÅLL

Missiv	2
Medarbetare	4
Antal studenter	5
Antal helårsprestationer	6
Antal avlagda examina	6
Efterfrågan på högskolans utbildningar	7
Uppdragsutbildning	9
Forskning	10
Ekonomisk redovisning	12

MISSIV

Sophiahemmet Högskola erbjuder forskningsanknutna utbildningar för framtidens hälsa, vård- och omsorg. Kärnverksamheten utgörs av sjuksköterskeprogrammet, barnmorskeprogrammet och ett flertal specialistsjuksköterskeprogram. Högskolans forskning sker inom området *Människan i sjukdom, vård och hälsa*.

VD för Sophiahemmet, ideell förening och rektor för Sophiahemmet Högskola överlämnar härmed årsredovisning för året 2018 till regeringen.

Peter Seger
VD

Sophiahemmet, ideell förening

Johanna Adami
Rektor

Sophiahemmet Högskola

Examenshögtid med guldkant

Det var högtidligt, känsloladdat och glädjefyllt när över 200 sjuksköterskor examinerades i ett fullsatt Blå hallen i juni då H.K.H. Prinsessan Sofia, hedersordförande för Sophiahemmet, ideell förening, för första gången höll ett personligt tal till studenterna.

– Ni kommer ha möjligheten att hålla någons hand när livet tar slut eller dela glädje när nytt liv börjar. Och tänk alla tusentals livshistorier ni kommer att få ta del av, vilken rikedom. Det är stort, viktigt och hedervärt, sa Prinsessan i sitt tal.

Vid högtiden framfördes även "Sjuksköterskans första tal" av sjuksköterskestudenten Klara Lindqvist:

– Patienterna där ute behöver oss. Arbetsgivarna behöver oss. Våra framtida kollegor behöver oss. Vår kompetens är betydelsefull och viktig. Vi kan rädda liv och med vår kunskap och som sjuksköterskor kan vi göra skillnad, lite varje dag. Så kära kursare njut av den här stunden. Framtiden är vår. Svensk hälso- och sjukvård, här kommer vi!

Vid högtiden underströk rektor Johanna Adami att Sophiahemmet Högskola bara de senaste åren tagit stora kliv i utvecklingen till att vara ett modernt och innovativt lärosäte.

– Sedan ni började era studier hos oss har vi nått många framgångar som är ett erkännande för vår höga kvalitet – vi har fått examensrätt på forskarnivå, vi har rekryterat fem professorer och startat flera nya utbildningar som bidrar till samhället, sa Johanna Adami. ■

Hälsoprevention för hållbar vårdpersonal

Hur ska hot och våld bemötas i vården? Hur påverkar störd sömn och stillasittande vår hälsa? Det är några av de frågor som diskuterades under den seminarierie som anodnades av Institutionen för hälsofrämjande vetenskap.

Den ackrediterade sömnspecialisten, professorn och biträdande föreståndare för Stressforskningsinstitutet, Göran Kecklund, berättade om vikten av att sova gott på natten och vad störd sömn kan få för konsekvenser på hälsa och säkerhet.

Livsstilsprofessorn Mai-Lis Hellenius konstaterade i sin föreläsning att svenskarna "aldrig har varit så väl insatta i hälso- och kostfrågor. Samtidigt är vi mer stillasittande än någonsin och matvanorna är långtifrån bra. Det nya, moderna levernet är livsfarligt." Livsstilsförändring med hälsosammare kost och vardagsmotion skulle förbättra hälsan för många människor, förklarade Mai-Lis Hellenius.

Maria Bauer, beteendevetare och expert på hantering av aggressiva individer, föreläste om hur vårdpersonal kan och bör agera om de blir utsatta för hot och våld. ■

MEDARBETARE

Sophiahemmet Högskolas personalgrupp består av 105 medarbetare. Undervisande personal utgör 71 procent av det totala antalet anställda och av dem är 50-talet personer aktiva forskare eller forskarstuderanden.

År 2018 var åtta professorer och nio docenter anställda vid högskolan. Alla forskare undervisar inom högskolans program.

Antal heltidstjänster 2018	85
Lärare, totalt	63
varav	
professorer	8
docenter	9
doktorsexamen	14
magisterexamen	32
Doktorander	27
Administrativ, teknisk och bibliotekspersonal	26

”Katastrof med inställda utbildningar på grund av brist på VFU-platser,”

På eget initiativ besökte ministern för högre utbildning och forskning, Helene Hellmark Knutsson, Sophiahemmet Högskola. Syftet var att bland annat diskutera problemet med bristen på platser till den verksamhetsförlagda utbildningen.

– Sophiahemmet Högskola är helt avgörande för att vi ska klara kompetensförsörjningen inom vården i Sverige och inte minst Stockholmsregionen. De ligger i framkant och har fördelar med att vara en fristående, mindre högskola vilket gör att de kan vara snabbfotade. På så sätt är de föregångare och en inspiration för andra lärosäten, sa Helene Hellmark Knutsson.

– Det är en katastrof om utbildningar ställs in på grund av brist på VFU-platser. Vi måste hitta konkreta lösningar till detta. Men det är positivt att Sophiahemmet Högskola möter behovet på ett flexibelt sätt med exempelvis nätbase-rade utbildningar, att de har en stark forskningsanknytning och att man jobbar på ett verksamhetsintegrerat sätt, sa Helene Hellmark Knutsson.

Vid mötet fick besökarna bland annat träffa rektor, dekan, prefekter och studenter från sjuksköterskeutbildningen. Det genomfördes även en rundvisning i högskolans lokaler då den nyrenoverade och moderna lärmiljön visades upp.

– Det är spännande och positivt att högskolan moderniserar undervisningen med mer teknik. Digitaliseringen är en stor revolution i hela samhället men också inom sjukvården och då är det bra att möta detta redan på utbildningsstadiet. ■

STUDENTER

Under 2018 uppgick antalet registrerade studenter i reguljär utbildning till 789 under vårterminen samt 910 under höstterminen. Antalet helårsstudenter i högskolans utbildningar uppgick år 2018 till 702, varav 165 på avancerad nivå.

Studenterna i specialistsjuksköterskeprogrammen studerar på halvfart medan barnmorskeprogrammet bedrivs på helfart, vilket förklarar relationen mellan antalet registrerade studenter och helårsstudenter på avancerad nivå.

ANTAL REGISTRERADE STUDENTER

	Grundnivå	Avancerad nivå	Summa
HT 2018	578	332	910
VT 2018	567	222	789
HT 2017	571	303	874
VT 2017	619	327	946
HT 2016	462	313	775
VT 2016	468	222	690

ANTAL HELÅRSSTUDENTER

	Grundnivå	Avancerad nivå	Summa
HT 2018	254,1	92,1	346,2
VT 2018	283,7	72,6	356,3
Summa	537,8	164,7*	702,5
HT 2017	256,6	80,1	336,7
VT 2017	256,7	70,1	326,8
Summa	513,3	150,2*	663,5
HT 2016	257,3	91,6	348,9
VT 2016	227,3	65,6	292,9
Summa	484,6	157,2	641,8

* varav helårsstudenter barnmorskeprogrammet (29),
specialistsjuksköterskeprogrammen (121)

MINISTERBESÖK I FEBRUARI

”Sophiahemmet är unikt med högskola, sjukhus och forskning i ett och är helt klart en viktig aktör inom hälso- och sjukvården.”

Så sammanfattade socialminister Annika Strandhäll sitt intryck av Sophiahemmet efter ett studiebesök i verksamheten. ■

HELÅRSPRESTATIONER

Under år 2018 genomförde 538 helårsstudenter i sjuksköterskeprogrammet sammanlagt 512 helårsprestationer, motsvarande en prestationsgrad på 95 procent.

Då slutförd utbildning med sjuksköterskeexamen är underlag för en yrkeslegitimation motiveras studenterna i högre grad att avsluta sina kurser. En student som inte uppnår kraven vid terminsskifte nekas registrering på nästkommande termin till dess att kravet uppnås.

På avancerad nivå genomförde 165 helårsstudenter på avancerad nivå sammanlagt 136 helårsprestationer, motsvarande en prestationsgrad på 82 procent. Huvuddelen av studenterna på avancerad nivå kombinerar sina halvtidsstudier med yrkesarbete inom vården.

AVLAGDA EXAMINA

Antalet avlagda examina uppgick under år 2018 till 628.

	Sjuksköterske- examen	Kandidatexamen	Specialistsjuk- sköterskeexamen	Magisterexamen	Barnmorskeexamen	Summa
2018	144	181	140	146	17	628
2017	134	146	95	113	24	512
2016	123	159	98	123	17	520

ANTAL HELÅRSPRESTATIONER

	Grundnivå	Avancerad nivå	Summa
HT 2018	191,5	37,3	228,8
VT 2018	320,6	98,8	419,4
Summa	512,1	136,1	648,2
HT 2017	219,4	57,4	276,8
VT 2017	238,9	66,0	304,9
Summa	458,3	123,4	581,7
HT 2016	212,0	60,5	272,5
VT 2016	222,8	54,0	276,8
Summa	434,8	114,5	549,3

ANT. HELÅRSPRESTATIONER/HELÅRSSTUDENTER

	Grundnivå	Avancerad nivå	Summa
2018	95%	82%	92%
2017	89%	82%	87%
2016	90%	73%	86%

NÄTVERKSTRÄFF FÖR KVALITETSSAMORDNARE I OKTOBER

Hur säkras en hållbar kvalitetskultur och hur arbetar man systematiskt med kvalitetssäkring inom högskolan? Detta diskuterades på en nationell nätverksträff för kvalitetssamordnare vid svenska lärosäten som Sophiahemmet Högskola och Gymnastik- och Idrottshögskolan stod värd för i dagarna två.

– Nätverksträffen var ett oerhört viktigt tillfälle för oss att lära och inspireras av hur andra lärosäten arbetar, säger Sophiahemmet Högskolas Jenni Ann Asplund och Unn-Britt Johansson som arrangerade träffen. ■

EFTERFRÅGAN PÅ HÖGSKOLANS UTBILDNINGAR

SJUKSKÖTERSKEPROGRAMMET (GRUNDNIVÅ)

Sjuksköterskeprogrammet vid Sophiahemmet Högskola har sedan många år ett högt antal sökande.

Antalet förstahandssökande uppgick hösten 2018 till 394 vilket motsvarar 2,9 sökande i första hand per plats.

SJUKSKÖTERSKEPROGRAMMET - ANTAL SÖKANDE

	Antal antagna*	Antal sökande Första hand	Totalt	Antal sökande per plats Första hand	Totalt
HT 2018	135	394	2470	2,9	18,3
HT 2017	135	409	2857	3,0	21,2
HT 2016	135	384	2839	2,8	21,0
VT 2018	135	261	1730	1,9	12,8
VT 2017	135	324	2049	2,4	15,2
VT 2016	135	338	2456	2,5	18,2

* Inklusive överintag

SACO-MÄSSAN I NOVEMBER - VIKTIG MÖTESPLATS

Saco Studentmässan arrangeras en gång per år i Stockholm och besöks av tusentals gymnasieelever. På plats finns alltid Sophiahemmet Högskola i syfte att berätta om verksamheten men också vad det innebär att arbeta som sjuksköterska.

– Det är ett framtidsyrke med många möjligheter och hela världen som arbetsfält, förklarade Sophiahemmet Högskolas rektor, Johanna Adami för några gymnasieelever som besökte högskolans monter. ■

SPECIALISTSJUKSKÖTERSKEPROGRAMMEN (AVANCERAD NIVÅ)

Det finns ett stort intresse för de specialistsjuksköterskeprogram som högskolan erbjuder och 515 sjuksköterskor sökte sig till någon av de olika inriktningarna ambulanssjukvård, akutsjukvård, vård vid kognitiv sjukdom och hjärtsjukvård, varav 313 hade Sophiahemmet Högskola som förstahandsval. Specialistsjuksköterskeprogrammen

bedrivs som distansutbildning med cirka tre till fem campusförlagda dagar per kurs samt verksamhetsintegrerade studier i form av verksamhetsförlagd utbildning, fältstudier, simuleringsövningar och interprofessionell träning omfattande cirka 8-22,5 högskolepoäng av utbildningen beroende på specialinriktning.

SPECIALISTSJUKSKÖTERSKEPROGRAMMEN - ANTAL SÖKANDE HÖSTTERMINEN 2018

Inriktning	Antal antagna*	Antal sökande Första hand	Totalt	Antal sökande per plats Första hand	Totalt
Ambulanssjukvård	35	62	106	1,8	3,0
Akutsjukvård	45	168	243	3,7	5,4
Vård vid kognitiv sjukdom	18	25	57	1,4	3,2
Hjärtsjukvård	35	58	109	1,7	3,1

* Inklusive överintag

SPECIALISTSJUKSKÖTERSKEPROGRAMMEN - ANTAGNINGSMERITER HÖSTTERMINEN 2018

Inriktning	Yrkeserfarenhet max 36 månader		Yrkeserfarenhet minst 37 månader		Akademiska meriter		
	Antal antagna	Antal månader	Antagna	Antal månader	Antagna	Högskole- poäng	Antagna
Ambulanssjukvård	8	24	8	55	19	203	35
Akutsjukvård	11	33	11	133	23	257	45
Vård vid kognitiv sjukdom	5		5		8		18
Hjärtsjukvård	9	26	9	97	17	240	35

Vill utveckla barnmorskeutbildningen

Sofia Zwedberg har ägnat sig åt forskning i mer än ett decennium men ser sig fortfarande främst som kliniker. Det var också i den kliniska verksamheten hon inspirerades till att börja forska.

– När jag jobbade i eftervården blev det tydligt att det gick bra för kvinnorna att amma när vissa barnmorskor jobbade, men att det var mycket svårare när andra var i tjänst. Jag frågade mig vad barnmorskor gör som påverkar så mycket?

Frågan ledde till en doktorandtjänst på halvtid där Sofia Zwedberg fick tillåtelse att filma mammor när de fick amningshjälp. Tre månader därefter träffade hon mammorna enskilt igen, såg filmen med dem och pratade om vad de hade upplevt i mötet.

– Det visade sig att mammorna i förväg hade sett amning som en dörr

in till moderskapet, och när den inte fungerade gick de in i en krisreaktion.

Slutsatsen i Sofia Zwedbergs avhandling blev att barnmorskan behöver bekräfta mammans känslor och visa förståelse. Först när den värsta chocken över att amningen inte fungerar som förväntat har lagt sig, kan barnmorskan börja ge några enkla, handfasta råd.

– Det är också viktigt att råden är samstämmiga och grundade i evidens snarare än i personlig erfarenhet och att mamman inte får vissa råd från en barnmorska för att sedan höra motsatsen av andra. Kommunikation är så viktigt, både mellan barnmorskan och mamman och mellan oss kollegor!

Och just kommunikationen kollegor emellan är något Sofia Zwedberg har fortsatt att fokusera på i sin forskning.

– Jag började intressera mig för hur barnmorskeutbildningen skulle kunna utvecklas, framförallt den verksamhetsförlagda utbildningen. Många handledare tycker att det är svårt att hitta platser åt studenterna.

Sofia Zwedberg noterade att det inom många andra yrken är vanligt med "peer to peer learning", det vill säga att två jämbördiga personer lär av varandra med en handledare närvarande. Även interprofessionellt lärande, det vill säga att till exempel en barnmorskestudent och en läkarstudent gör praktik ihop. Det har hon undersökt vidare.

– Nu ska vi äntligen iscensätta det här arbetssättet i liten skala med elever som är i slutet på sin utbildning. Jag hoppas att det ska kunna spränga lite gränser och hierarkier, för det skulle vi verkligen behöva inom vården, säger Sofia. ■

BARNMORSKEPROGRAMMET (AVANCERAD NIVÅ)

Barnmorskeprogrammet startade vid högskolan hösten 2014. Programmet erbjuds i form av heltidsstudier över sammanlagt tre terminer (90 högskolepoäng). Hösten 2018 var sökandetrycket 10 sökande per utbildningsplats. Till programmet antogs 29 studenter. Fortfarande har högskolan en kapacitet och önskan om att utöka

antalet platser under förutsättning att antalet VFU-platser ökar. Förutom den generella behörighetsnivån som högskolan har som krav för studier på avancerad nivå, baseras även urvalet till antagning i barnmorskeprogrammet på antal yrkesarbetande månader som sjuksköterska och fördelas i tre kategorier.

BARNMORSKEPROGRAMMET - ANTAL SÖKANDE HÖSTTERMINEN 2018

Antal antagna*	Antal sökande		Antal sökande per plats	
	Första hand	Totalt	Första hand	Totalt
29	113	291	4,0	10,0

BARNMORSKEPROGRAMMET - ANTAGNINGSMERITER HÖSTTERMINEN 2018

Antal antagna	Yrkeserfarenhet max 36 månader		Yrkeserfarenhet max 54 månader		Yrkeserfarenhet minst 54 månader	
	Antal månader	Antagna	Antal månader	Antagna	Antal månader	Antagna
29	35	7	89	7	248	15

Introduktions- utbildning nu även för sjuksköterskor

För första gången deltog sjuksköterskor i den skräddarsydda introduktionsutbildningen i svensk hälso- och sjukvård. Vid de tidigare utbildningsomgångarna har enbart läkare deltagit.

– I många år har jag kämpat och försökt ta mig in och arbeta inom svensk hälso- och sjukvård men det har varit omöjligt, som att famla i ett mörker. Till slut tappade jag motivationen och gav nästan upp. Men nu känner jag mer hopp än någonsin, säger sjuksköterskan Omar Hawajri från Palestina.

Tillsammans med 34 läkare från länder utanför EU/EES gick Omar under hösten den tre månader långa introduktionsutbildningen i svensk hälso- och sjukvård. Målet med den är att på bästa sätt förbereda studenterna att arbeta som sjuksköterskor och läkare i Sverige. Men för att kunna få chansen måste de alla klara av de särskilda kunskapsprov som ger dem rättigheter att arbeta som legitimerad hälso- och sjukvårdspersonal.

– Jag har gjort allt för att få de erfarenheter som krävs inför kunskapsprovet men inte vetat vilken väg jag ska gå. Det krävs praktisk träning men jag har inte släppts in i sjukvårdssystemet. Trots att jag jobbat som sjuksköterska i nästan fyra år i Palestina vill ingen låta mig arbeta som vare sig undersköterska eller avdelningsassistent, berättar Omar som idag försörjer sig som personlig assistent. ■

UPPDRAGSUTBILDNING

Sophiahemmet Högskolas uppdragsutbildningsverksamhet innefattar ett flertal uppdrag från Stockholms läns landsting, Stockholms stad och andra kommuner i landet, som är de största uppdragsgivarna. Andra större uppdragsgivare är bland annat Region Skåne, Landstinget Dalarna, privata vårdgivare och ett antal myndigheter. Exempel på nya uppdragsutbildningar under 2018 är utbildning för kontaktsjuksköterskor i cancervård i samverkan med Regionalt Cancercentrum Stockholm, samt en fristående kurs om den äldre människan med demenssjukdom i ett socialt perspektiv, för biståndshandläggare.

Med stöd från Wallenbergstiftelsen, Arbetsförmedlingen och Länsstyrelsen i Stockholm genomfördes en femton veckor lång (22.5 hp) skräddarsydd intensivutbildning (Introduktionsutbildning i svensk hälso- och sjukvård) för 34 läkare, och denna gång även med två sjuksköterskor i kursen, med legitimation från länder utanför EU/EES. Totalt var 20 länder representerade, 33% män och 67% kvinnor. Sedan 2016 har ett 90-tal läkare och sjuksköterskor från 35 länder genomgått denna utbildning och 75% har efter studierna fått möjlighet att på olika sätt etablera sig inom sina yrkesområden.

FORSKNING

Sophiahemmet Högskola erhöll år 2017 examensrätt för forskarutbildning inom området *Människan i sjukdom vård och hälsa*. Strategiska rekryteringar har därefter skett för att stärka den planerade forskarutbildningen, bland annat har två välmeriterade professorer inom ämnet Vårdvetenskap rekryterats. En av professorerna är studierektor för forskarutbildningen och den andra är programansvarig. Ytterligare tre professorer har adjungerats till högskolan. Ett intensivt arbete för att ta fram ett regelverk och kursplaner för forskarutbildningen, har skett under året och Sophiahemmet Högskola kan nu annonsera doktorandtjänster och anta de första doktoranderna till utbildningens start, höstterminen 2019. Sophiahemmet Högskola har ett 30-tal lärare som bedriver forskning och handleder doktorander liksom ett 20-tal lärare som studerar på forskarnivå. Av lärarna är nio docenter och åtta är professorer. Forskande lärare har minst 25 procent tid för forskning inom tjänsten, docenter och professorer har 50 procent.

TRE INRIKTNINGAR

Området Människan i sjukdom, vård och hälsa, utgår från ett individperspektiv på hälso- och sjukvårdsfrågor. Här studeras människans erfarenheter av vården samt upplevelser av och reaktioner på sjukdom, ohälsa och vägen till återvunnen hälsa. Dessutom studeras samband, bestämningsfaktorer och prognostiska faktorer i relation till hälsa och sjukdom. Kunskapsområdet omfattar också människans upplevelser när bot inte är möjlig. Vidare ingår interventioner som syftar till att främja, förebygga och behandla sjukdom samt bidra till utvecklingen av en patientsäker och personcentrerad vård.

Området avgränsas genom innehållet i forskarutbildningsämnet Vårdvetenskap. Den vetenskapliga kärnan inom detta ämne kan förenklat beskrivas som kunskap som skall appliceras i mötet mellan patient och vårdare. Här studeras patientens upplevelse av sin sjukdom, bemötandet av patienten och dennes närstående, patienters och närståendes upplevelser av livskvalitet samt vårdarnas erfarenheter. Inom vårdvetenskapen studeras också diagnostiska metoder, behandlingseffekter, riskfaktorer, prognostiska faktorer, preventionsstrategier och rehabilitering samt vårdens organisation. Forskningen inrymmer inslag av medicinsk vetenskap men gränsar också mot samhällsvetenskap, beteendevetenskap och humaniora.

Forskningen genererar ny kunskap som kan bidra till en god, jämlik och patientsäker vård för individer från livets början till livets slut. Forskningen bidrar också till kunskapsutvecklingen om hur högsta möjliga välbefinnande, värdighet, autonomi och integritet kan upprätthållas för patienten och dennes närstående. Tre forskningsinriktningar finns vid högskolan; Akutsjukvård, Reproductiv och perinatal hälsa samt Långvariga sjukdomstillstånd. Det gemensamma för inriktningarna är fokus på

patientens upplevelse av sjukdom, vård och livskvalitet, bemötandet av patient och närstående inom vården och vårdprofessionernas erfarenheter.

PROJEKT OCH ARTIKLAR

Ett 60-tal forskningsprojekt pågår som leds av disputerade lärare vid högskolan och bedrivs i samverkan med forskare vid andra lärosäten nationellt och internationellt. Flera större projekt pågår också i samverkan med forskare på Sophiahemmet sjukhus, projekt som stöds av Sophiahemmet, ideell förening. Totalt publiceras ett drygt 40-tal artiklar i internationella refereegranskade vetenskapliga tidskrifter varje år som har Sophiahemmet Högskola som avsändare.

Lärarna deltar vid vetenskapliga konferenser och sprider forskningsresultat till allmänheten på ett populärvetenskapligt sätt. Disputerade lärare vid högskolan som har docent- eller professorstitel är ofta anlitade som opponenter eller som sakkunniga i betygsnämnd vid doktorsdisputationer på andra lärosäten nationellt och internationellt.

INSATSER

Under höstterminen genomfördes satsningar för att stärka högskolans forskningsområde Människan i sjukdom vård och hälsa, bland annat rekryterades två professorer och ytterligare tre professorer adjungerades till högskolan. Högskolans forskningslaboratorium erhöll stöd för att utöka samverkansprojekt mellan forskare på högskolan och på Sophiahemmet sjukhus. Insatser har också gjorts genom utvecklingen av en ny hemsida för högskolan med syfte att tydliggöra forskningen vid lärosätet.

NY ORGANISATION

I samband med att Sophiahemmet Högskola ansökte om examensrätt för forskarutbildning, genomfördes en total översyn av lärosätet. En dekan för forskning (professor) har det övergripande ansvaret för utvecklingen av forskarutbildningsämnet vårdvetenskap. Dekanen är ordförande i Forskningsnämnden. Den nya organisationen innebar också en konsolidering av forskningen vid högskolan för att stärka kvalitet och samverkan i forskningen.

Antal doktorsexamina samt antalet originalarbeten som publicerades i vetenskapliga tidskrifter under 2018:

AVLAGDA DOKTORSEXAMINA OCH PUBLICERADE ARBETEN

ÅR	Doktorsexamina	Publicerade arbeten
2018	1	43
2017	1	40
2016	4	41

”Målet med min forskning är att vi i framtiden ska kunna identifiera personer som riskerar att få Alzheimers sjukdom.”

Marie Svedberg, nybliven docent i medicinsk vetenskap vid Sophiahemmet Högskola

Doktoranden Hanna Ulfssdottir har gjort den första svenska studien om vattenförlossningar. Hennes forskning visar att andra gradens bristningar är färre, att förlossningarna är kortare och att kvinnorna är nöjdare.

– Min studie visade att kvinnor som föder i vatten hade en snabbare och mer positiv förlossningsupplevelse. De fick också färre bristningar, vilket rimmar med de utländska studier som har gjorts i ämnet. Värmen gör att kvinnor slappnar av och har en positiv effekt på vävnaderna. Födandet blir kanske något lugnare i vatten.

I en kvalitativ studie berättade kvinnor om sina upplevelser av vattenförlossningar. Många beskriver en avslappnande effekt både mentalt och fysiskt. Smärtan upplevs som mer hanterbar, kvinnan känner sig tryggare och mindre stressad och det är lättare att byta ställning. Jag har fått många positiva reaktioner från barnmorskor som är glada att ämnet lyfts fram i Sverige.

Som barnmorska vill jag att kvinnor ska erbjudas de bästa alternativen och om det finns vetenskaplig grund som visar på fördelar att föda i vatten är jag positiv till att fler ska få den möjligheten. ■

– Äldre människor vill bo kvar hemma och hantera sina läkemedel själva. De känner en stolthet att klara detta.

Det berättar Sophiahemmet Högskolas docent Margareta Westerbotn. Resultaten grundar sig i hennes forskning och avhandlingsarbete om hur läkemedelsanvändning och hantering ser ut hos personer från 84 år och äldre.

– Nedsatt kognitiv funktion hos personen är en viktig faktor för att de äldre ska få hjälp med läkemedel. ■

Att använda stegräknare och få individuell konsultation med regelbundna kontroller ökar den fysiska aktiviteten hos personer med diabetes typ 2. Det visar Jenny Rossens doktorsavhandling och studie Sophia Step Study.

– Att använda stegräknare i vården av patienter med diabetes typ 2 fungerar! Deltagarna i studien fick större motivation och medvetenhet om hur viktigt det är att vara fysiskt aktiva när de började använda stegräknaren, berättar Jenny Rossen som är nutritionist och nyligen disputerade i ämnet.

Sophia Step Study kallas det livsstilsprogram som hon studerat under en fyraårsperiod och som vänder sig till personer med diabetes typ 2 och andra som riskerar att få sjukdomen. Syftet har varit att undersöka om den fysiska aktiviteten kan öka med hjälp av individuell konsultation med diabetessjuksköterska, gruppträffar, stegräknare med självregistrering via hemsida och regelbundna fysiska kontroller.

– Deltagarna tycker att de får bättre kontroll över sin egen hälsa och har själva kommit fram till hur de kan röra sig mer på ett sätt som passar. Det kan handla om enkla saker som att ta trapporna istället för hissen, men också att börja styrketräna eller gå på olika motionspass, berättar Jenny Rossen.

Hennes intervjuer har också tydligt visat att patienterna uppskattar ett individuellt stöd som är direkt riktat till den enskilda personen. Motiverande samtal där patienten själv deltar och kommer med lösningar är en uppskattad metod.

– Det är viktigt att utgå från personens egna förutsättningar, framför allt när det gäller den fysiska aktiviteten. Det är något som vårdpersonal kan tänka på i sitt dagliga arbete kring patienter med diabetes, säger Jenny Rossen. ■

FORSKNING VID SOPHIAHEMMET HÖGSKOLA - OMSÄTTNING (TKR)

ÅR	2018	2017	2016
Statligt forskningsanslag	5 000	5 000	5 000
Övriga bidrag	16 364	15 719	15 876
Personalkostnader	-12 998	-11 836	-12 278
Övriga driftskostnader	-8 366	-8 883	-8 598
Resultat	0	0	0

EKONOMISK REDOVISNING

SOPHIAHEMMET HÖGSKOLA (TKR)			
	2018	2017	2016
VERKSAMHETENS INTÄKTER			
Statligt anslag, utbildning	81 292	76 925	68 599
Statligt anslag, forskning	5 000	5 000	5 000
Intäkter av avgifter och andra ersättningar	9 359	10 803	13 973
Intäkter av bidrag	19 834	14 421	15 558
Finansiella intäkter	4	2	
Summa intäkter	115 489	107 151	103 130
VERKSAMHETENS KOSTNADER			
Kostnader för personal	-68 553	-62 495	-64 651
Kostnader för lokaler	-12 641	-11 904	-10 959
Övriga driftskostnader	-32 220	-30 934	-23 581
Finansiella kostnader	-8	-6	-5
Avskrivningar och nedskrivningar	-1 629	-2 221	-2 875
Summa kostnader	-115 051	-107 560	-102 071
<i>Verksamhetsutfall</i>	<i>438</i>	<i>-409</i>	<i>1 059</i>
Sophiahemmet Högskola är en del av Sophiahemmet, ideell förening (SHIF). Resultaträkningen ovan är preliminär. Koncernens årsredovisning fastställs i maj 2019			

Box 5605, 114 86 Stockholm
www.shh.se
 Besök: Valhallavägen 91, Hus D
 Telefon växel: 08-406 20 00